Liber Primus

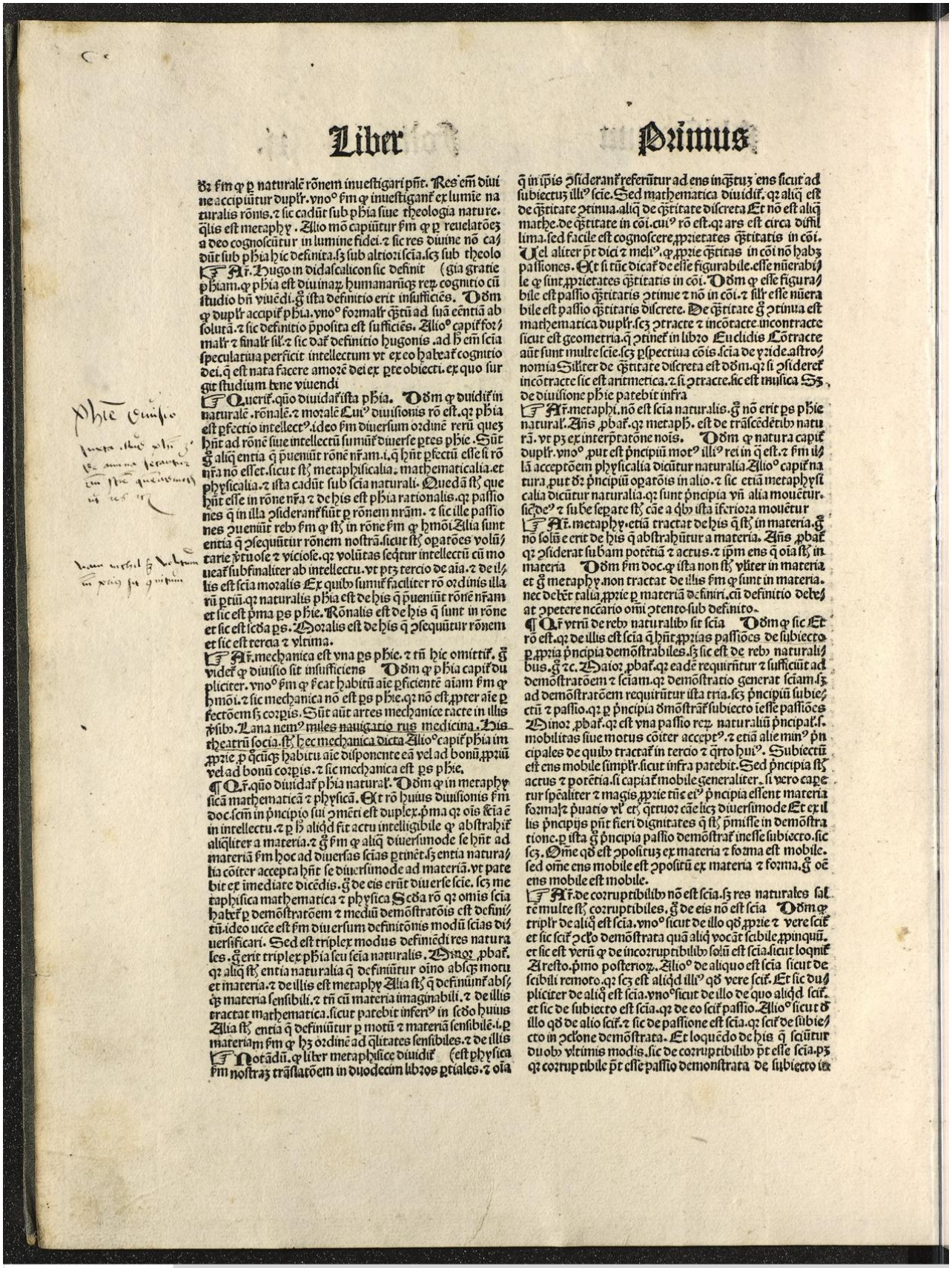

br fm q p naturalē rōnem inuestigari pñt. Res em diui ne accipiūtur dupl'r. vno° fm q inuestigant ex lumie na turalis rōnis. z sic cadūt sub phia siue theologia nature. qlis est metaphy. Allio mō capiūtur fm q p reuelatōez a deo cognoscūtur in lumine fidei. z sic res diuine nō ca dūt sub phia hic definita. Iz sub altiori scia. scz sub theolo

Ar. Hugo in didascalicon sic definit (gia gratie phiam. q phia est diuina. humanarūq; rez cognitio cū studio bñ viuēdi. g ista definitio erit insufficiēs. Dom q dupl'r accapit phia. vno° formal'r ptū ad suā eentiā ab solutā. z sic definitio ppolita est sufficiēs. Allio° capit for mal'r z final'r sil'. z sic dar definitio hugonis. ad h em scia speculatiua perficit intellectum vt ex eo habeat cognitio dei. q est nata facere amorē dei ex pte obiecti. ex quo sur git studium tene viuendi

Querit. qūo diuidat ista phia. Dom q duidit in naturalē. rōnalē. z moralē Cui° diuisionis rō est. q phia est pfectio intellect°. ideo fm diuersum ordinē rerū quez hñt ad rōnē siue intellectū sumūt diuerse ptes phie. Sūt g aliq entia q puenūt rōnē nram. i. q hñt pfectū esse si rō nra nō esset. sicut st; metaphysicalia. mathematicalia. et phyalia. z ista cadūt sub scia naturali. Quedā st; que hñt esse in rōne nra z de his est phia rationalis. q passio nes q in illa ꝑsideranť fiūt p rōnem nrām. z sic ille passio nes ꝓueniūt reb; fm q st; in rōne fm q hmōi. Allia sunt entia q ꝑsequūtur rōnem nostrā. sicut st; operatōes volū tarie ꝓtuose z viciose. q. volūtas seqtur intellectū cū mo ueat sub finaliter ab intellectu. vt pt; tercio de aia. z de il; lis est scia moralis Ex quib; sumūt faciliter rō ordinis illa rū ptū. q naturalis phia est de his q puenūt rōnē nram et sic est pma ps phie. Rōnalis est de his q sunt in rōne et sic est scda ps. Moralis est de his q ꝑsequūtur rōnem et sic est tercia z vltima.

Ar. mechanica est vna ps phie. z tū hic omittit. g videt q diuisio sit insufficiens Dom q phia capit du pliciter. vno° fm q f'cat habitū aie pficiente aiam fm q hmōi. z sic mechanica nō est ps phie. q. nō est ꝓpter aie p fectōem sz corpis. Sūt aūt artes mechanice ractе in illis ſſib;. Lana nem° miles nauigatio rus medicina. His theatrū socia. st; hec mechanica dicta Allio° capit phia im ꝓprie. p qcūq; habitu aie disponente eā vel ad bonū ꝓprū vel ad bonū corpis. z sic mechanica est ps phie.

¶ Q. rō diuidat phia naturalē. Dom q in metaphy sicā mathematicā z physicā. Et rō huius diuisionis fm doc. scīm in ꝓncipio sui ꝛmēti est dupler. ꝓma q; ois scia ē in intellectu. z p h aliq fit actu intelligibile q abstrahit aliq̄liter a materia. z g fm q aliq diuersimode se hñt ad materiā fm hoc ad diuersas scias ptinēt. Iz entia natura lia cōiter accepta hñt se diuersimode ad materiā. vt pate bit ex imediate dicēdis. g de eis erūt diuerse scie. scz me taphisica mathematica z physica Scda rō q; omis scia habet p demōstratōem z mediū demōstratōis est definiti tū. ideo ucce est fm diuersum definitōis modū scias di uersificari. Sed est triplex modus definiēdi res natura les. g erit tripler phia seu scia naturalis. Primo. ꝓbat. q; aliq st; entia naturalia q definiūtur oīno absq; moru et materia. z de illis est metaphy Allia st; q definiūnt abs; q; materia sensibili. z tū cū materia imaginabili. z de illis tractat mathematica. sicut patebit infer° in scdo huius Allia st; entia q definiūtur p motū z materiā sensibilē. i. p materiam fm q hz ordinē ad qlitates sensibiles. z de illis

Notādū. q liber metaphisice diuidit (est physica fm nostraz trālatōem in duodecim libros ptiales. z oīa q in ipis ꝓsideranť referūtur ad ens in ct̄uz ens sicut ad subiectū illi° scie. Sed mathematica diuidit. q; aliq est de q̄titate ꝓtinua. aliq de q̄titate discreta Et nō est aliq mathe. de q̄titate in cōi. cui° rō est. q; ars est circa difficilima. sed facile est cognoscere ꝓprietates q̄titatis in cōi. Vel aliter p̄ dici z meli°. q ꝓprie q̄titas in cōi nō habz passiones. Et si tūc dicak de esse figurabile. esse nūerabi le q sunt ꝓprietates q̄titatis in cōi. Dom q esse figura bile est passio q̄titatis ꝓtinue z nō in cōi. z sil'r esse nūera bile est passio q̄titatis discrete. De q̄titate g ꝓtinua est mathematica dupl'r. scz ꝓtracte z incōtracte. incontracte sicut est geometria. q ꝓtinet in libro Euclidis Lōtracte aūt sunt multe scie. scz pspectiua cōis. scia de yride. astro nomia Siliter de q̄titate discreta est dom. q si ꝓsideret incōtracte sic est aritmetica. z si ꝓtracte. sic est musica Sz de diuisione phie patebit infra

Ar. metaphi. nō est scia naturalis. g nō erit ps phie natural. Ans ꝓbak. q; metaph. est de trāscēdētib; natu rā. vt pz ex interpratōne nois. Dom q natura capit dupl'r. vno° ꝓut est ꝓncipiū mot° illi° rei in q̄ est. z fm ul lā acceptōem physicalia dicūtur naturalia. Allio° capit na tura ꝓut dr ꝓncipiū oparōis in alio. z sic etiā metaphysi calia dicūtur naturalia. q; sunt ꝓncipia vñ alia mouētur. sic de°. z sic be separate st; cāe a q̄b ista iferiora mouētur

Ar. metaphy. etiā tractat de his q st; in materia. g nō solū e erit de his q abstrahūtur a materia. Ans ꝓbak. q; ꝓsiderat subam potētiā z actus. z ipm ens q oia st; in materia Dom fm doc. q ista non st; vlter in materia et g metaphy. non tractat de illis fm q sunt in materia. nec debēt talia ꝓprie p materiā definiri. cui definitio debe; at ꝓpetere necario omi ꝓtento sub definito.

¶ Q. rtū de reb; naturalib; sit scia Dom q sic Et rō est. q; de illis est scia q hñt ꝓprias passiōes de subiecto p ꝓpria ꝓncipia demōstrabiles. Iz sic est de reb; naturali bus. g ꝛc. Maior ꝓbat. q; ea dē requirūtur z sufficiūt ad demōstratōem z sciam. q; demōstratio generat sciam. Iz ad demōstratōem requirūtur ista tria. scz ꝓncipiū subie ctū z passio. q; p ꝓncipia demōstrāt subiecto ie esse passiōes Minor ꝓbat. q; est vna passio rez naturaliū ꝓncipal'. s. mobilitas siue motus cōiter accept°. z etiā alie min° ꝓn cipales de quib; tractak in tercio z qrto huj°. Subiectū est ens mobile simpl'r. sicut infra patebit. Sed ꝓncipia st; actus z potētia. si capiak mobile generaliter. si vero capi tur spāliter z magis ꝓprie tūc ei° ꝓncipia essent materia formal'. z quatis vl' ex; qrto; cāe licz diuersimode Et ex il lis ꝓncipijs pñt fieri dignitates q st; pmisse in demōstra tione. p ista g ꝓncipia passio demōstrak ine esse subiecto. sic scz. Oīe qd est ꝓpositū ex materia z forma est mobile. sed oīe ens mobile est ꝓpositū ex materia z forma. g oē ens mobile est mobile.

Ar. de corruptibilib; nō est scia. Iz res naturales sal tē multe st; corruptibiles. g de eis nō est scia Dom q tripl'r de aliq est scia. vno° sicut de illo qd ꝓprie z vere scit et sic scit ꝛclo demōstrata quā aliq vocāt scabile ꝓpinquū. et sic est verū q de incorruptibilib; solū est scia. sicut loqnit Aresto. ꝓmo posterio;. Allio° de aliquo est scia sicut de scibili remoto. q; scz est aliq̄d illi° qd vere scit. Et sic dū pliciter de aliq est scia. vno° sicut de illo de quo aliq̄d scit. et sic de subiecto est scia. q; de eo scit passio. Allio° sicut d illo qd de alio scit. z sic de passione est scia. q; scit de subie cto in ꝛclone demōstrata. Et loquēdo de his q̄ scīuntur duob; vltimis modis. sic de corruptibilib; pt esse scia. pz q; corruptibile pt esse passio demonstrata de subiecto in

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-83/0004
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG